

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการจัดระเบียบการปกครองแบบรัฐเดี่ยว แบ่งการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ส่วนกลาง คือ หลักการรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) ส่วนภูมิภาค คือ หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง (Deconcentration) และส่วนท้องถิ่น คือ หลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) การใช้อำนาจการปกครองประเทศในยุคแรก ๆ ใช้หลักการรวมอำนาจการปกครองไว้กับส่วนกลางเป็นหลัก เพราะเหตุว่า เมื่อแรกตั้งชาตินั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใช้อำนาจเด็ดขาดในการปกครอง เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติ ประกอบทั้งอาณาเขตของประเทศที่กว้างขวางพลเมืองมีจำนวนไม่มากนัก ย่อมเป็นการสะดวกเหมาะสมที่จะรวมอำนาจการปกครองไว้ที่ศูนย์กลางของประเทศแต่เพียงแห่งเดียว เพื่อเอกภาพของชาติและประสิทธิภาพในการบริหารราชการเป็นสำคัญ ต่อมา เมื่อประเทศมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น การคมนาคมสะดวกขึ้น ท้องถิ่นของประเทศเจริญขึ้น ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะรับผิดชอบภารกิจในการปกครอง

แนวคิดในเรื่องการปกครองตนเอง โดยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น เริ่มนำมาใช้ตั้งแต่สมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงมีพระราชดำริให้จัดการปกครองรูปแบบ “สุขาภิบาล” ขึ้นเป็นครั้งแรก แต่ก็ยังไม่มีการเลือกตั้งผู้แทนประชาชนเข้ามาทำหน้าที่บริหารกิจการของสุขาภิบาลตามหลักการของการปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยประกอบไปด้วย กรุงเทพมหานคร เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล (โกวิทย์ พวงงาม. 2546 : 2)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองขั้นพื้นฐานของรัฐบาลที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามมาตรา 40 โดยการยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เหลือไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทโดยไม่รวม

เงินอุดหนุน และในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 43 ได้ยกฐานะให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการ ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (กรมการปกครอง. 2539 : 137- 138)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้มีการเปลี่ยนแปลงองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ ที่สำคัญคือ ด้านโครงสร้าง ให้มีฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย ประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และนายกอาจแต่งตั้งรองนายกได้ไม่เกินจำนวน 2 คน และต้องไม่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารบุคคล ได้กำหนดให้องค์การบริหารบุคคลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย คณะกรรมการที่มีลักษณะของที่มาของคณะกรรมการจาก ไตรภาคี คือ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และฝ่ายคนกลาง (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ฝ่าย ละจำนวนเท่าๆกัน ด้านภาระหน้าที่ นอกจากอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่แล้วยังมีอำนาจใหม่ตามที่ได้ กำหนดไว้ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (กรมการปกครอง. 2547 : 143)

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

หากพิจารณาการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาวิจัยว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอนว่าอยู่ในระดับใด เมื่อเป็นเช่นนี้อาจทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอนได้ เพราะผู้บริหารไม่มีข้อมูลที่เป็นวิชาการแต่ละด้าน ว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับใด ทำให้ขาดแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมถึงการที่จะจัดทำแผนพัฒนาฯ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานแต่ละด้านด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีส่วนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่าประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไรในการดำเนินงานแต่ละด้านขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ที่ได้กำหนดไว้ และประชาชนมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาบอนดำเนินงานไปในทิศทางใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง หาแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน เพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 4,630 คน (สำนักทะเบียนกรมการปกครอง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552) ได้ขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 368 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ เขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยใช้กรอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 9 ด้าน แต่ผู้วิจัยใช้การดำเนินงาน จำนวน 8 ด้าน คือ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก, การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล, การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ, การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, การส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ, การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (ยกเว้นด้านที่ 9 เพราะเป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร) มาเป็นเนื้อหาการวิจัย

4. ขอบเขตด้านตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่

4.4.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 ด้าน ได้แก่

4.2.1 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.2.2 การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

4.2.3 การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.2.4 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.2.5 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.2.6 การส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.2.7 การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.8 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

5. ขอบเขตด้านเวลา ระหว่างเดือนมีนาคม – เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

เพศ หมายถึง ประชาชนเพศชาย หรือประชาชนเพศหญิง ที่อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

อายุ หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ระดับการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับการศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตรที่เรียนจบมาสูงสุดของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่เห็น ที่รู้และเข้าใจซึ่งนำไปสู่ความเชื่อ ที่แสดงออกมาตามความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การจัดให้มีการสร้างถนนอย่างทั่วถึง, การก่อสร้างไหล่ถนนให้สัญจรไปมาสะดวก, การซ่อมแซมถนนให้ใช้การได้ดี, การขุดลอกคลองอย่างสม่ำเสมอและการก่อสร้างรางระบายน้ำอย่างทั่วถึง
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล หมายถึง จัดให้มีพนักงานทำความสะอาดถนนเป็นประจำ, จัดหาภาชนะรองรับขยะอย่างเพียงพอ, จัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดตามแหล่ง น้ำธรรมชาติ, มีรถบริการเก็บขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ, มีที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เพียงพอและทั่วถึง
3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อป้องกันเกี่ยวกับโรคติดต่อที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ และโรคพิษสุนัขบ้า, มีการพ่นหมอกควันป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างสม่ำเสมอ, มีบริการแจกทรายอะเบทเพื่อกำจัดยุงลาย, มีบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างทั่วถึงและร่วมมือกับอนามัยให้บริการหยอดวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอให้แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง มีเครื่องมือในการดับเพลิง เช่นรถดับเพลิงอย่างเพียงพอ, มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเพียงพอ, จัดให้มี

ศูนย์รับแจ้งและประสานความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยตลอด 24 ชั่วโมง, ให้ความช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบภัยอย่างทั่วถึงและจัดให้มีไฟฟ้าให้แสงสว่างตามท้องถนนอย่างทั่วถึงเพื่อป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

5. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง ให้การสนับสนุนกิจกรรมภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ, ส่งเสริมงานประเพณีภายในหมู่บ้านเป็นประจำทุกปี เช่น งานบุญบั้งไฟ, ส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศาสนาเป็นประจำทุกปี เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา, จัดกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมทุกปี เช่น งานวันลอยกระทงและจัดให้ประชาชนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

6. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง จัดอบรมอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน, ให้เงินสงเคราะห์คนชราอย่างทั่วถึง, ให้เงินสงเคราะห์ผู้พิการอย่างทั่วถึง, ส่งเสริมการกีฬาสำหรับเยาวชนเช่น การจัดแข่งกีฬาสามัคคีระหว่างหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอและมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างทั่วถึง

7. ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเช่น การอนุรักษ์ดินเพื่อการเกษตร, มีการรณรงค์อนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติของท้องถิ่นเป็นประจำ, สนับสนุนการปลูกไม้ยืนต้นภายในชุมชน, มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้ชุมชนและให้การดูแลรักษาต้นไม้ปลูกในเขต อบต.อย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

8. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง ส่งเสริมงานบุญประเพณีสิบสองเดือนเป็นประจำ การจัดงานบุญเบิกบ้าน, ได้จัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น, ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์, ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานประเพณีเป็นประจำและ สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นองค์กร/กลุ่มอาชีพ ของประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถใช้เป็นข้อเสนอในการนำไปประกอบการวางแผนพัฒนาตำบล และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป